

A Bizottság határozatának**2007. május 10-i összefoglalója**

egy vállalati összefonódásnak a közös piaccal és az EGT-megállapodás működésével összeegyeztethetőnek nyilvánításáról

(Ügyszám COMP/M.4381 – JCI/FIAMM)

(az értesítés a C(2007) 1863 végleges számú dokumentummal történt)

(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2009/C 241/06)

A Bizottság 2007. május 10-én a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló, 2004. január 20-i 139/2004/EK tanácsi rendelet⁽¹⁾ – és különösen a rendelet 8. cikkének (2) bekezdése – értelmében összefonódási ügyben hozott határozatot. A határozat teljes szövegének bizalmas adatokat nem tartalmazó változata az ügy hiteles nyelvén és a Bizottság munkanyelvein megtalálható a Versenypolitikai Főigazgatóság honlapján, az alábbi címen:

http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html

I. BEVEZETÉS

- (1) 2006. október 26-án a Bizottság bejelentést kapott a Johnson Controls Inc. („JCI”, Egyesült Államok) és a Robert Bosch GmbH (a továbbiakban: Bosch, Németország) közös irányítása alatt álló VB Autobatterie GmbH (a továbbiakban: VB, Németország) által tervezett összefonódásról, amely szerint e vállalkozás kizárólagos irányítást szerez a 139/2004/EK rendelet (a továbbiakban: összefonódás-ellenőrzési rendelet) 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében a FIAMM S.p.A. (a továbbiakban FIAMM SBB, Olaszország) gépjármű-indítóakkumulátor üzletága felett.
- (2) A JCI autóalkatrészek (ülések, belső berendezések, akkumulátorok) és épületirányítási rendszerek nemzetközi beszállítója. A Bosch a gépjármű-technológia, a fogyasztási cikkek és az építéstechnológia világpiacán tevékeny cég. A VB a JCI és a Bosch közös vállalkozása, gépjármű-akkumulátorokkal foglalkozik. Személygépkocsik, haszongépjárművek, motorkerékpárok és hajók számára gyárt indítóakkumulátorokat. Németországban, Franciaországban, Spanyolországban és a Cseh Köztársaságban összesen hét gyártóüzemet működtet.
- (3) A FIAMM gépjárműalkatrészek (dudák, antennák, indítóakkumulátorok) és ipari (biztonsági) akkumulátorok beszállításával foglalkozó családi vállalkozás. Az ügylet a FIAMM gépjármű-indítóakkumulátorokra szakosodott üzletágának (FIAMM SBB) eszközeit érinti.
- (4) A bejelentett ügylet a részesedésekre és eszközökre vegyesen vonatkozó megállapodás. A FIAMM SBB jelenleg három olyan üzemet működtet, ahol gépjármű-indítóakkumulátorokat gyártanak: kettőt Olaszországban, egyet pedig a Cseh Köztársaságban. A VB akkumulátor-üzletágába csak a FIAMM SBB veronellai (Olaszország) gyártóüzemét

kívánják beépíteni; a FIAMM csehországi gépjárműakkumulátor-üzemét (sem az épületet, sem a gépeket és a berendezést) nem kívánja megszerezni a VB. A felek kifejtették, hogy a FIAMM ez utóbbit meghatározott időn belül ipari akkumulátorokat gyártó üzemmé alakítja át. Az üzemben jelenleg gyártott indítóakkumulátorokról a VB (illetve leányvállalata) a 2008. március 31-ével záródó időszakra kizárólagos beszállítói megállapodást köt. A VB ezenfelül megszerzi a FIAMM SBB avezzanói (Olaszország) üzemének gépeit és berendezéseit, de a gyárhoz tartozó földterületet és épületeket nem; ez utóbbiakat csak bérelni fogja.

- (5) A tervezett ügylet értelmében a VB kizárólagos irányítást szerez a FIAMM SBB felett, ezért az összefonódás-ellenőrzési rendelet 3. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében összefonódásnak minősül.

II. INDOKOLÁS**A. Versenyjogi értékelés**

- (6) Határozatában a Bizottság figyelembe veszi, hogy az összefonódás több piacon is jelentős mértékben akadályozná a hatékony versenyt: az egész EGT területén a személy- és tehergépjármű-indítóakkumulátorok mint eredeti alkatrészek (a továbbiakban: OE) gyártóinak és beszállítóinak piacán, valamint a személy- és tehergépjármű-indítóakkumulátorok mint utángyártott alkatrészek független (nemzeti: olasz, osztrák, cseh, illetve szlovák) piacain (a továbbiakban: IAM-piacok).

Az eredeti alkatrészek (OE) piacai az EGT területén

- (7) A határozat – e szakaszban figyelmen kívül hagyva, milyen valószínűsíthető kihatásokkal járna, ha a FIAMM SBB pénzügyi csődje következtében kivonulna a piacról – következtetésként megállapítja, hogy a bejelentett

⁽¹⁾ HL L 24., 2004.1.29., 1–22. o.

összefonódás eredményeként erőfölény jönne létre a személygépkocsik és a tehergépjárművek eredeti indítóakkumulátorainak EGT-piacán. A fenti következtetés a következő főbb megállapításokon alapul: i. a bejelentett ügylet erőteljes versenykényszert szüntetne meg, és érzékelhetően növelné a piaci koncentrációt a személygépkocsik/könnyű tehergépjárművek indítóakkumulátorainak OE-piacán, valamint a kamionok/nehéz tehergépjárművek indítóakkumulátorai OE-piacán is jelentős versenykényszert szüntetne meg; ii. az összeolvadást követően az OE-vásárlóknak rendkívül korlátozott lehetőségeik lennének, hogy alternatív beszállítókra váltsanak át, különösen a jelentős túlkapacitás hiánya és a termelési kapacitás bővítésével szembeni, már meglévő akadályok miatt; iii. a piacra jutást gátló jelentős akadályok miatt az sem valószínű, hogy új beszállítók lépnek be gyorsan a piacra; továbbá iv. az OE-vásárlók állítólagos vásárlóereje valószínűleg nem tudja majd ellensúlyozni az összefonódásnak a versenyre gyakorolt káros hatásait.

(8) Az eljárás folyamán a felek számos alkalommal felvették, hogy ha a jelenlegi ügylet meghiúsul, nehéz pénzügyi helyzetéből következően az egész FIAMM-csoportnak ki kell vonulnia a piacról. Ez állítólag a versenyfeltételek olyan mértékű romlásával járna az érintett piacokon, ami hasonló – ha nem rosszabb – helyzetet eredményezne, mint ami a jelenlegi összeolvadás következtében létrejönne.

(9) A bizottsági gyakorlat és a Bíróság vonatkozó ítéletei alapján a Bizottság három fő szempontot tekint különösen lényegesnek annak megállapításakor, hogy a „megmentési célú” összeolvadást – a versenyre gyakorolt káros hatásai ellenére – jóvá lehet-e hagyni: i. az állítólag csődhöz közel álló vállalkozásnak – pénzügyi nehézségei miatt – a közeljövőben ki kellene vonulnia a piacról, hacsak egy másik vállalkozás fel nem vásárolja; ii. a bejelentett összefonódáson kívül nincsen más, kevésbé versenyellenes felvásárlási alternatíva; iii. az összeolvadás hiányában a csődhöz közel álló vállalkozás eszközei elkerülhetetlenül eltűnnének a piacról. Végezetül fel kell mérni azt is, vajon a versenystruktúrájának az összeolvadást követő romlását nem írhatnák-e az összeolvadás számlájára. Ez a helyzet akkor állna fenn, ha a piac versenystruktúrája legalább olyan mértékben romlana, mint az összefonódás hiányában.

(10) Határozatában a Bizottság megállapítja, hogy i. a FIAMM SBB-nek – amennyiben más társaság nem vásárolja fel – ki kellene vonulnia az érintett piacokról; ii. nagyobb a valószínűsége annak, hogy a bejelentett összefonódáson kívül nincsen más, kevésbé versenyellenes felvásárlási alternatíva; iii. nem állapították meg, hogy az összeolvadás hiányában a csődhöz közel álló vállalkozás eszközei elkerülhetetlenül kikerülnének-e a piacról. Ezeket az eszközöket (gépeket, gyártósorokat, márkákat) felvásárolhatnák a kisebb gyártók is a felszámolási folyamat során, és némi késedelemmel újból a piacra vihetnék őket (e késedelmet okozhatja a felszámolási folyamat, valamint az, hogy a felvásárlóknak

időre van szüksége, amíg ezeket az eszközöket saját gyártóüzeméhez igazítja és újraindíthatja a termelést).

(11) Annak értékelésekor, hogy a tervezett összefonódást a hatékony verseny jelentős akadályozásának kell-e tekinteni, a Bizottság – külön-külön minden egyes olyan érintett piac esetében, amelyen bekövetkezne a hatékony verseny jelentős akadályozása – általános kritériumként felmérte, vajon „a piac versenystruktúrája legalább olyan mértékben romlana-e, mint az összefonódás hiányában”.

(12) Az OE-piac esetében a FIAMM SBB felszámolása az SBB mint tevékenységet folytató részleg kivonulását, valamint a kapacitás rövid távú csökkenését eredményezné a piacon. A FIAMM korábbi piaci részesedésén nagy valószínűséggel azok az OE-indítóakkumulátorok „jövőhagyott” beszállítói osztoznának, akik a kapacitáshiányt betöltenék. Valószínű, hogy a legnagyobb részesedés a JCI-nek jutna, de nem maradnának ki versenytársai, például az Exide és a Banner sem. Mindenesetre a FIAMM jelenlegi piaci részesedése rövid távon nem kerülne automatikusan a JCI-hez, ami egyébként az „összeolvadási forgatókönyv” legvalószínűbb következménye lenne. Ráadásul az alternatív beszállítók is ösztönzést és lehetőséget kapnának arra, hogy terjeszkedjenek és a piacra lépjenek. A fenti megfontolások alapján a határozat megállapítja, hogy a piac versenystruktúrája kevésbé sérülne, ha az összefonódás nem jönne létre.

A nemzeti IAM-piacok

(13) A határozat – e szakaszban figyelmen kívül hagyva, milyen valószínűsíthető kihatásokkal járna, ha a FIAMM SBB pénzügyi csődje következtében kivonulna a piacról – következtetésként megállapítja, hogy a bejelentett összefonódás eredményeként erőfölény jönne létre a személygépkocsik és a tehergépjárművek IAM-indítóakkumulátorainak olaszországi, ausztriai, csehországi és szlovákiai piacán.

(14) Ezeket a piacokat a FIAMM tulajdonában erőteljes, az országokon belül jelentős befolyást élvező márkák vannak. A többi piacon viszont a FIAMM nem rendelkezik országosan elismert márkákkal. A VB piaci jelenléte Európaszerte egyöntetűbb, és jelentősnek mondható azon a négy nemzeti piacon is, ahol a FIAMM erőteljes részesedést mondhat magáénak.

(15) Olaszországban, Ausztriában, a Cseh Köztársaságban és Szlovákiában az eladott akkumulátoroknak a többi európai piachoz képest sokkal nagyobb hányada védett márkaneves akkumulátor, nem pedig sajátmárkás termék. A márkák értéke, köztük a FIAMM márkáé is, a fogyasztók preferenciáiban és ismereteiben gyökerezik, ezért túlélheti azt a céget, amelynek a márkája a tulajdonában van.

- (16) Ráadásul a forgalmazás és a kiskereskedelem ezekben az országokban inkább a kiskereskedelem hagyományos típusaira (független műhelyek, javítóműhelyek, benzinkutak, akkumulátor-szabtoltok, nagykereskedelmi árusítóhelyek), semmint a „modern” kiskereskedelmi láncokra (szupermarketek/építőanyag-árusító központok, autószalonok, gyorszerelők/gumiabroncs-kereskedők) vagy vásárlói csoportokra épül. Ez megnöveli a márkás termékek jelentőségét: a hagyományos forgalmazási és a kiskereskedelmi láncok kisebb mennyiségekkel dolgoznak, és az eladott termékek, a marketing és a kommunikáció tekintetében inkább támaszkodnak beszállítóik kínálatára.
- (17) Az összefonódás következtében a VB erős márkái (a Varta és a Bosch) egyesülnének a FIAMM erőteljes nemzeti márkáival (Olaszországban a FIAMM, az Uranio és az AAA, Ausztriában a Bären, a Cseh Köztársaságban és Szlovákiában pedig az Akuma). A többi beszállító közül egyik sem rendelkezik hasonló márkaportfólióval: az összefonódást követően még a vállalkozást leginkább megközelítő versenytársak is (Olaszországban és Szlovákiában az Exide, Ausztriában és a Cseh Köztársaságban pedig a Banner) igen messze elmaradnának mind piaci részesedésüket, mind a márkákat illetően. A piac legfelső szegmensében a kisebb beszállítók és a sajátmárkás termékek képtelenek lennének felvenni a versenyt: a piaci vizsgálat ténylegesen megerősítette, hogy igen nagy árkülönbség van a márkás és a márká nélküli termékek között, és hogy a vásárlók még áremelkedés esetén sem szívesen váltanak márkát.
- (18) Az OE-piacokkal kapcsolatban a Bizottság külön-külön – minden egyes érintett piac esetében, amelyen bekövetkezne a hatékony verseny jelentős akadályozása – felmérte, hogy vajon „a piac versenysztruktúrája legalább olyan mértékben romlana-e, mint az összefonódás hiányában”.
- (19) E tekintetben a határozat megállapítja, hogy az IAM-piacok szempontjából különösen jelentős legfőbb eszközök a FIAMM márkái. Bár a FIAMM felszámolása esetén ezek a márkák meggyengülnek, mégis valószínű, nagyrészt megtartják értéküket, és hasznosan felvásárolhatnák őket a VB versenytársai, akik ezáltal hatékonyan versenyezhetnének a VB piacvezető márkáival. Ezek a versenytársak általában rendelkezének a megfelelő kapacitással ahhoz, hogy elegendő számú akkumulátor gyártásával kiszolgálják az IAM-piacokat.
- (20) A fenti megfontolások alapján a határozat megállapítja, hogy a piac versenysztruktúrája kevésbé sérülne, ha az összefonódás nem jönne létre.
- B. Kötelezettségvállalások**
- (21) A Bizottság által meghatározott versenyyagályok eloszlása érdekében a felek 2007. március 9-én kötelezettségvállalásokat nyújtottak be.
- (22) A piaci próba legtöbb megállapítása kimutatta, hogy bár az IAM-piacok esetében a kötelezettségvállalások elégségesek ahhoz, hogy eloszlássák a versennyel kapcsolatos aggályokat, az OE-piacok esetében nem.
- (23) Miután a Bizottság tájékoztatta a feleket a piaci próba eredményéről, a felek 2007. március 29-én módosították eredetileg tett kötelezettségvállalásaikat.
- OE-piacok – a 2007. március 29-én előterjesztett kötelezettségvállalások*
- (24) A felek által tett kötelezettségvállalások a következő két fő elemet foglalják magukban:
- A(z) [egyik fél] (*) személygépkocsi-akkumulátorokat gyártó [telephely] (*)-i üzemének leválasztása, annak teljes, évi [...] (*) millió akkumulátorban meghatározott gyártási kapacitását illetően. A(z) [telephely] (*)-i üzemben jelenleg évente körülbelül [1–2] (*) OE-indítóakkumulátort gyártanak, és az IAM-akkumulátorok esetében is hasonlóak az adatok. A verseny helyreállításához ugyan nem szükséges leválasztani a(z) [telephely]-i IAM-akkumulátor üzemeltetőt, az üzem életképességének garantálása szempontjából azonban erre szükség lehet, mivel az mindkét gyártmánytípus függvénye.
 - A(z) [egyik fél] (*) kötelezettséget vállal arra, hogy eladja a jelenleg a [telephely] (*)-i üzemében használt, mind a személygépkocsikba/könnyű tehergépjárművekbe, mind a kamionokba/nehez tehergépjárművekbe szerelhető indítóakkumulátorok gyártására alkalmas berendezések egyes különálló részeit. Jóllehet a felkínált berendezések nem alkotnak teljes gyártósort, mégis alkalmasak lennének megközelítőleg évi [1–2] millió akkumulátor előállítására.
- OE-piacok – a kötelezettségvállalások értékelése*
- (25) A vizsgálat során feltárt információk – és különösen a piaci szereplőkkel folytatott korábbi konzultációk eredményeinek – értékelése alapján a határozat megállapítja, hogy a felek által 2007. március 29-én felajánlott kötelezettségvállalások egyértelműek, és elégségesek ahhoz, hogy eloszlássák a versennyel kapcsolatos aggályokat. Nincs szükség tehát további piaci próba elvégzésére, a következők miatt:
- A(z) [telephely] (*)-i üzem a személygépkocsik indítóakkumulátorainak jelentős, mintegy [5–10] (*) %-os piaci részesedéssel rendelkező beszállítója az EGT OE-piacán. A felkínált megoldás eredményeként nem tudna teljesen megszűnni a VB és a FIAMM közötti átfedés. A felkínált megoldással módosított ügylet következményeként azonban a VB által megszerzendő piaci részesedés valószínűleg kisebb lesz, mint amekkorához a VB akkor jutna, ha a FIAMM a cég felszámolása miatt esetleg kivonulna a piacról. A felajánlott megoldás tehát – ahhoz a lehetőséghez képest, hogy a FIAMM kivonulna az indítóakkumulátorok piacáról – valóban javítana a helyzeten.
 - Földrajzi elhelyezkedésének és nagy globális kapacitásának köszönhetően a [telephely] (*)-i üzem jó helyzetben van ahhoz, hogy növelje jelenlétét az OE-piacon. Az utóbbi években a [telephely] (*)-i üzemben a kapacitáskihasználás folyamatosan magas, körülbelül [90–100] (*) %-os értéket mutatott.

(*) Bizalmas információ.

- Amennyiben szükségessé válik az üzem életképességének biztosítása, a(z) [egyik fél] (*) az IAM-üzletágot is leválasztja majd.
- A(z) [telephely] (*)-i üzem berendezéseinek leválasztása segíteni fogja a jelenleg kapacitási korlátokkal küzdő akkumulátorgyártókat, hogy saját üzemeik kapacitását növelhessék. A(z) [telephely] (*)-i berendezések alkalmasak arra, hogy egyszerre gyártsanak mind személygépkocsikba mind tehergépjárművekbe való akkumulátorokat, így növelhetik az őket megvevő vállalkozás OE-kapacitását és piaci jelenlétét.

IAM-piacok – a 2007. március 9-én előterjesztett kötelezettségvállalások

- (26) A VB az IAM-piacok esetében is kötelezettséget vállalt arra, hogy leválasztja az alábbi márkákat és üzletágakat: i. a(z) [A] (*) márka és üzletág az EGT-ben; ii. a(z) [B] (*) márka és üzletág az EGT-ben; iii. a(z) [C] (*) márka és üzletág az EGT-ben; és iv. a(z) [D] (*) márka és üzletág az EGT-ben; v. a(z) [E] (*) márka és üzletág az EGT-ben; Ezenfelül a VB és a FIAMM kötelezettséget vállaltak arra, hogy – a vevő választása szerint – ideiglenes szállítói vagy bérnyújtási megállapodást kötnek a vevővel [...] (*)-os/es időszak alatt összesen legfeljebb [0–1 millió] (*) indítóakkumulátor nem kizárólagos szállítására, illetve bérnyújtására.

IAM-piacok – a kötelezettségvállalások értékelése

- (27) A vizsgálat során feltárt információk – és különösen a piaci próba eredményeinek – értékelése alapján a határozat megállapítja, hogy a felek által 2007. március 9-én felajánlott kötelezettségvállalások elégségesek ahhoz, hogy eloszlássák a versennyel kapcsolatos aggályokat a következők miatt:
- Olaszországban a leválasztandó márkák jelentős kereskedelmi értékkel rendelkeznek, amely nem veszne el

akkor sem, ha a márkák netán elválnának a FIAMM-tól. Noha az utángyártott alkatrészek olasz piacon egyértelműen a FIAMM-ot tekintik a legértékesebb márkának, a(z) [A] (*) és a(z) [B] (*) is jó márkának számít. A megrendelők úgy vélik, vannak olyan indítóakkumulátor-gyártók, akik érdeklődnének a leválasztandó márkák és üzletágak iránt, és hajlandók is lennének megvásárolni őket azért, hogy az összefonódást követően hatékonyan versenyezzenek a VB-vel. Bár a nagyra értékelt FIAMM-márka nem képezi részét a márkaleválasztásnak, a piaci próba egyértelműen kimutatta: a bejelentő fél által javasolt megoldás elégséges ahhoz, hogy orvosolja a Bizottság által az olasz IAM-piacon a versennyel kapcsolatosan feltárt problémát. Ezt a véleményt érvelésével is következetesen alátámasztotta.

- Ausztriában, a Cseh Köztársaságban és Szlovákiában a leválasztandó márkák gyakorlatilag a FIAMM által eladott valamennyi márkás terméket jelentik. A termékek használói és a versenytársak is úgy látják, hogy a leválasztások révén a vásárlók olyan értékes eszközökhöz juthatnak, amelyekkel hatékonyan felvehetik a versenyt az összefonódás eredményeként létrejövő vállalkozással.

III. KÖVETKEZTETÉS

- (28) A bejelentett összefonódás több piacon is jelentősen akadályozná a versenyt. A felek által 2007. március 9-én felajánlott kötelezettségvállalások – amelyeket az OE-piacok tekintetében 2007. március 29-én módosítottak – elégségesek ahhoz, hogy eloszlássák a Bizottság által a versennyel kapcsolatban megállapított aggályokat. Következésképpen a határozat megállapítja, hogy amennyiben a felek teljes mértékben teljesítik kötelezettségvállalásaikat, az összefonódás összeegyeztethető a közös piaccal.